

—També dóna compte de un interessant treball de Botánica enviat pel R. P. Adeodat Marcet, O. S. B., titolat *Notas para la Flora Montserratina* en que descriu quatre especies novas del género *Hieracium* y dos varietats.

No haventhi res més per tractar s' aixeca la sessió á les dotze y cinch minuts.

COMUNICACIONES

NOTA

SOBRE LA PRESENCIA DEL TERRENO PLIOCÉNICH

EN LA COMARCA DE TORTOSA

PER

MOSSEN NORBERT FONT Y SAGUÉ, PBRE.

Mr. Vezian (1) fou el primer qui doná á coneixer al mon científich la presencia del terreno pliocénich en els voltants de Barcelona, y posteriorment el Dr. Almera ha fet el seu estudi complert, descobrint tots sos afloraments en el Plá de Barcelona y Llobregat y estudiant ses faunes y flores (2). En el Baix Ampurdá han sigut també reconegudes com á pliocéniques per D. Lluís M. Vidal (3) unes margues blaves plenes de fòssils en perfecte estat de conservació que ha estudiat també el Dr. Almera (4). Aquestes formacions de pliocénich marí, junt ab les de pliocénich continental de Tarrassa, Vall-doreix, Rubí y Martorell en el Vallés, y Palau y Banyolas

(1) Du terrain postpyrénéen des environs de Barcelone.

(2) Descripción de los terrenos pliocénicos de la cuenca del Bajo Llobregat y llano de Barcelona, por el canónigo Dr. D. Jaime Almera.—1894.

(3) Reseña geológica y minera de la provincia de Gerona. (Mem. Com. Mapa Geol. España, t. XIII).

(4) Pliocénico de la Provincia de Gerona según las Notas de los señores D. Luis M.º Vidal y D. Manuel de Chia, por el canónigo Dr. D. Jaime Almera, Pbro.—1894.

en la provincia de Girona, son les úniques de que s' tenia noticia exacta, pero á n' elles cal afegirhi la de Tortosa.

El mar pliocénich bordejava la nostra costa, pero ab un nivell molt superior al actual (més de 100 metres), ficantse terra endins per totes les escotadures ó conques, ja formades aleshores, y depositanthi els sediments que avuy forman llur subsol: perçó els trobém en l' Ampurdá y Plá de Barcelona y Llobregat, y es de creure que futures investigacions els descobreixin en el Camp de Tarragona, aixís com ara s' ha fet en la comarca de Tortosa, ja que tots aquestos punts en el período pliocénich formaven sengles golfes que donaven un aspecte molt més retallat del que té ara á la costa catalana, y del que podém formarnos idea imaginantnos que 'l mar actual pujés de nivell un centenar de metres.

La conca del Ebre, com totes les demás de Catalunya, estava ja formada en el período pliocénich, y 'l mar la ocupá en sa part inferior, depositanthi els sediments que recoberts després per las formacions diluvials y aluvials forman el subsol. Aquest aflora en la superfície junt á Tortosa mateix, dessota de les antigues muralles, ahont s' hi veu una capa d' argila groguenca entre banchs de sorra finíssima.

Anys enrera, ab motiu de unes obres que feren pera impedir un esllavissament de terres, s' ensenyaren mostres d' aquella argila ab restos indeterminables de vejetals al doctor Almera, qui les cregué pliocéniques; pero no pogué determinarho ab exactitut per falta de dats. Mes posteriorment, al visitar aquella regió ab sos alumnes D. Odón de Buen, reculliren en dit punt alguns exemplars de les impresions de plantes de la capa de argila, que avuy figuren en el Museo de Historia Natural de la Universitat, y que tenen una semblansa complerta ab els exemplars trobats al torrent de can Albareda d' Esplugas pe'l Dr. Almera.

Entre aquells hi he pogut reconeixer *Populus latior* Al. Braun (2 exemplars), *Platanus aceroides* (2 exemplars), *Fraxinus* y dues fulles de una Lleguminosa pertanyents probablement al género *Robinia*.

Esperém que noves investigacions facilitarán nous datos pera determinar ab precisió á quín pis, dintre 'l pliocénich, pertanyen les argiles del subsol de Tortosa.

Barcelona, 12 Mars 1905.

NOTAS PERA LA «FLORA MONTSERRATINA»

PEL

R. P. ADEUDAT MARCET, O. S. B.

I

PLANTAS NOVAS DEL GENRE *Hieracium*

Desde que vaig comensar á recullir plantas per aquesta simpática montanya de Montserrat (1903) me cridá l' atenció el genre *Hieracium* per la gran munió de formas que cada día anava observant per tot arreu; mes aquesta mateixa varietat de characters morfológichs dels *Hieracium* montserratin m' abrumá y 'm fiu desistir per de prompte de son estudi, dexantlos per quan estigués més fort en las determinacions botánicas, confirmantme en que no era tasca d' un principiant embolicarse en descifrar lo que es el *trenca-caps* dels fitógrafs. Axís es que resolguí dexarlos viure tranquilament sens inquietarlos, ja que tampoch podía treure 'n l' aygua clara: malgrat aquesta meva determinació no poguí resistir la tentació d' arrancarne alguns y ficarlos á la caixa lineana, que després envií á mon apreciadíssim mestre el molt intelligent botánich Dr. Cadevall, pera sa classificació. Entre ells recordo als *H. pilosella* L., *H. præaltum* Vill., *H. neo-cerinthæ* Fr. ab sa varietat *ericaulon* Wk., *H. Gonani* Timbal-Lagr., *H. murorum* L., *H. præcox* Schultz, *H. vulgatum* Fries, y alguns altres.

Pero quan fiu una bona cullita y aplech de *Hieracium*, fou l' any prop passat (1904); no certament ab l' intenció d'